

Sygn. akt I NKRS 126/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Marek Dobrowolski

w sprawie z odwołania I. F.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr (...)/2021 z 10 czerwca 2021 r.
w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na
stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...), ogłoszonym
w Monitorze Polskim z 2020 r., poz. 622,

z udziałem Z. D.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 6 kwietnia 2022 r.,

**uchyla zaskarżoną uchwałę i przekazuje sprawę Krajowej
Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Uchwałą Krajowej Rady Sądownictwa (dalej: KRS lub Rada) nr (...)/2021 z
10 czerwca 2021 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do
pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie
Apelacyjnym w (...), ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2020 r., poz. 622,

Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej został przedstawiony wniosek o powołanie Z. D. (dalej: uczestnik postępowania) do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...). W tej samej uchwale KRS postanowiła nie przedstawiać Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie I. F. (dalej: odwołująca się) do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...).

W uzasadnieniu powyższej uchwały Rada wskazała, że dokonując rekomendacji uczestnika postępowania zespół opiniujący kierował się doświadczeniem zawodowym kandydata, w tym doświadczeniem związanym z pełnioną funkcją wizytatora, a także takimi okolicznościami, jak łączenie praktyki sędziowskiej z pracą dydaktyczną i autorstwo publikacji naukowych. Za rekomendacją przemawiały zatem duże doświadczenie zawodowe i wysoka wiedza merytoryczna uczestnika postępowania. Dokonując oceny Rada kierowała się również kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j. Dz.U. 2021, poz. 269, dalej: u.KRS), w tym: ocenami kwalifikacyjnymi, doświadczeniem zawodowym kandydatów oraz opiniami przełożonych.

W dalszej części uzasadnienia uchwały KRS wskazała, że uczestnik postępowania ma dłuższy staż orzeczniczy niż odwołująca się, pełnił funkcje administracyjne w sądownictwie w różnych wydziałach sądu i w odróżnieniu od odwołującej się jest wizytatorem do spraw cywilnych. Rada porównała formy dalszego kształcenia obojga kandydatów i uznała, że pomimo że odwołująca się ukończyła więcej studiów podyplomowych od uczestnika postępowania, zgromadzony w postępowaniu materiał prowadzi do wniosku, iż ten ostatni jest zdecydowanie bardziej aktywny naukowo – jest autorem licznych publikacji. KRS zwróciła też uwagę, że był on członkiem, zastępcą oraz przewodniczącym komisji egzaminacyjnych do przeprowadzania egzaminów zawodowych, co świadczy o zaufaniu i docenianiu jego wysokich kwalifikacji merytorycznych.

Rada dostrzegła, że uczestnik postępowania otrzymał negatywną ocenę kwalifikacyjną. Wskazano jednak, że przedstawił on szczegółowo swoje stanowisko w odpowiedzi, które Rada wzięła pod uwagę i uwzględniła. Odnotowano również

negatywną opinię Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...), jaką otrzymał uczestnik postępowania.

W podsumowaniu uzasadnienia do zaskarżanej uchwały, KRS podniosła, że wiedza teoretyczna, jaką posiada uczestnik postępowania, w połączeniu z doświadczeniem praktycznym w stosowaniu prawa, zdobytym w pracy orzeczniczej sędziego, w tym pełniąc funkcję wizytatora, a także okoliczność podnoszenia przez kandydata kwalifikacji przez udział w zróżnicowanych formach doskonalenia zawodowego (m.in. przez udział w konferencjach naukowych, publikacje naukowe), dają gwarancję należytego wykonywania przez niego obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego. O bardzo wysokim merytorycznym poziomie tego kandydata, wbrew treści oceny kwalifikacji i braku poparcia środowiska sędziowskiego, świadczy również fakt, że otrzymał on wyróżnienie (2011 r.) i honorowy tytuł Sędziego Europejskiego (2017 r.) w konkursach zorganizowanych przez Polską Sekcję Międzynarodowej Komisji Prawników, których to odznaczeń odwołująca się nie uzyskała.

Pismem z 11 sierpnia 2021 r. odwołująca się wniosła odwołanie od powyższej uchwały, zaskarżając ją w całości. Podniosła w nim następujące zarzuty:

1. naruszenia przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy i treść rozstrzygnięcia (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS), to jest:

1. art. 42 ust. 1 u.KRS, art. 33 ust. 1 u.KRS, art. 34 ust. 1 i 3 u.KRS, art. 35 ust. 2 u.KRS oraz § 19 ust. 1-11 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa, opublikowanego jako załącznik do uchwały nr 158/2019 Krajowej Rady Sądownictwa z 24 stycznia 2019 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. 2019, poz. 192) poprzez bezkrytyczne przyjęcie przez Radę wyników prac członków zespołu, dokonanie oceny kandydatów bez wszechstronnego rozważenia całokształtu okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie, a następnie dokonanie oceny kwalifikacji kandydatów w sposób sprzeczny z prawem, dowolny i sprzecznie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji obu konkurujących kandydatów, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, co skutkowało przedstawieniem w zaskarżonej uchwale Prezydentowi

Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w K. (prawidłowo – Sądu Apelacyjnego w (...)) uczestnika postępowania zamiast odwołującej się;

2. naruszenie art. 33 ust. 1 u.KRS, art. 34 ust. 3 u.KRS oraz art. 35 ust. 2 u.KRS poprzez niepełne, ostatecznie wadliwe, ustne przedstawienie kandydatur sędziów przy braku wszechstronnego omówienia i przedstawienia pełnych wyników oceny kwalifikacyjnej kandydatów oraz załączonych do sprawy innych dokumentów, a w konsekwencji brak rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur w oparciu o przejrzyste i zrozumiałe kryteria awansu, które odpowiadałyby zasadom równego traktowania i równego dostępu do służby publicznej;

3. naruszenie art. 33 ust. 1 u.KRS oraz art. 35 ust. 2 u.KRS poprzez dokonanie oceny kwalifikacji kandydatów w sposób sprzeczny ze zgromadzonym materiałem sprawy, dowolny, z całkowitym pominięciem rzetelnej oceny pracy obu kandydatów dokonanej w opiniach wizytacyjnych, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów oraz z naruszeniem zasad przejrzystości postępowania i jasnych kryteriów awansu, w wyniku czego brak jest w istocie możliwości ustalenia na podstawie jakich przesłanek Rada uznała, że uczestnik postępowania spełnia w procedurze konkursowej kryteria wyboru w stopniu znacząco wyższym niż kontrkandydatka a także na podstawie jakich przesłanek uznano, iż kandydat daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...), skoro z treści negatywnej oceny kwalifikacyjnej uczestnika postępowania, sporządzonej przez wizytatora do spraw cywilnych Sądu Apelacyjnego w (...) SSA A. K., wynika, że kandydat takiej rękojmi nie daje.

4. obraży prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS), w postaci art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP, poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, to jest brak dokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiono

wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...) uczestnika postępowania zamiast odwołującej się.

Z uzasadnieniu odwołania odwołująca się podniosła, że KRS dokonała oceny kwalifikacji obojga kandydatów bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy, w sposób dowolny i sprzeczny ze zgromadzonym materiałem sprawy, z całkowitym pominięciem rzetelnej oceny pracy obu kandydatów dokonanej w opiniach wizytacyjnych, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów i z naruszeniem zasad przejrzystości postępowania i jasnych kryteriów awansu. Zarówno ustne omówienie obu kandydatur na posiedzeniu 10 czerwca 2021 r., jak również treść pisemnego uzasadnienia zaskarżonej uchwały, nie pozwalają na ustalenie na podstawie jakich przesłanek Rada uznała, że uczestnik postępowania spełnia w procedurze konkursowej kryteria wyboru w stopniu znacząco wyższym niż kontrkandydatka a także na podstawie jakich przesłanek Rada uznała, iż uczestnik postępowania daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...), skoro w treści jego negatywnej oceny kwalifikacyjnej wprost wskazano, że kandydat takiej rękojmi nie daje.

Odwołująca się podniosła ponadto, że z treści uzasadnienia zaskarżonej uchwały KRS wynika, iż oboje kandydaci posiadają porównywalny staż orzeczniczy i wieloletnie doświadczenie zawodowe. Nieprawdą jest jednak, że uczestnik postępowania został powołany na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w K. w 2016 r., gdy w rzeczywistości został on powołany na to stanowisko 31 lipca 2020 r., co wynika z treści opinii kwalifikacyjnej kandydata oraz potwierdza oficjalny komunikat na stronie Prezydenta RP. Tymczasem odwołująca się została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w K. 6 września 2012 r., przy czym zauważyć należy, iż już od 15 czerwca 2009 r. była delegowana do pełnienia obowiązków w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku sędziego w Sądzie Okręgowym w K., na tzw. stałej delegacji w Wydziale II Cywilnym Odwoławczym Sądu Okręgowego w K.. Zdaniem odwołującej się, KRS pominęła

także istniejące dysproporcje, jeżeli chodzi o doświadczenie orzecznicze obu kandydatów w wydziale drugoinstancyjnym.

Odwołująca się wskazała również, że uzasadnienie zaskarżonej uchwały KRS, choć pozornie powołuje się na dokonanie wszechstronnej oceny kwalifikacji rekomendowanego kandydata, w istocie przedstawia ocenę abstrakcyjną, pozostając w całkowitej sprzeczności z zebrany w sprawie materiałem i dokumentacją. W sytuacji tak szczególnej, kiedy kandydat na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego uzyskuje negatywną opinię, a we wnioskach końcowych oceny kwalifikacyjnej stwierdza się wprost, że uczestnik postępowania nie spełnia wymogów niezbędnych do rekomendowania na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w (...) – powoływanie się Rady na wysokie kwalifikacje merytoryczne tego samego kandydata oraz stwierdzenie, iż kandydat ten daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego uznać należy za niezrozumiałe. Zdaniem odwołującej się, ustalenia Rady nie wynikają z udostępnionej dokumentacji, zaś samo rozstrzygnięcie poczynione zostało w sposób dowolny, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów i z naruszeniem zasad przejrzystości postępowania i jasnych kryteriów awansu. Przedstawienie wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, który uzyskał negatywną ocenę kwalifikacyjną, przy zaniechaniu przedstawienia kandydata, który uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacyjną, wymaga dokonania pogłębionej analizy, która musi opierać się na wiarygodnej, obiektywnej dokumentacji. Samo tylko odwołanie się Rady do treści zastrzeżeń złożonych przez uczestnika postępowania do oceny kwalifikacyjnej, sporządzonych przez samego kandydata, nie może stanowić podstawy do zakwestionowania i odrzucenia w całości wniosków końcowych oceny kwalifikacyjnej tego sędziego, sporządzonych przez wizytatora z bogatym doświadczeniem zawodowym. Samo z siebie zapewnienie Rady o spełnianiu przesłanek przez kandydata, zdaniem odwołującej się uznać należy za niewystarczające.

W dalszej części uzasadnienia, odwołująca się wskazała, że w niniejszej sprawie pominięto zupełnie okoliczność, iż w związku z opinią kwalifikacyjną uczestnika postępowania sporządzoną w toku procesu nominacyjnego na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Apelacyjnym w (...), a przede wszystkim

w związku z zastrzeżeniami tego kandydata do opinii sporządzonej przez sędziego wizytatora SSA A. K., sędziowie I Wydziału Cywilnego Sądu Apelacyjnego w (...) wystosowali pismo do Prezesa tego Sądu, wyrażając stanowczą dezaprobatę dla treści zawartych w zastrzeżeniach sędziego oraz dla formy jego wypowiedzi. Odrębne pismo, zawierające obszerne stanowisko w sprawie oceny kandydatury rekomendowanego kandydata na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w (...) wystosował SSA P. R., Wiceprzewodniczący I Wydziału Cywilnego Sądu Apelacyjnego w (...). W piśmie tym wskazał m.in., że uczestnik postępowania nie spełnia wymogów niezbędnych do rekomendowania go na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego. Pomimo tego, że cytowane pisma zostały załączone do materiału sprawy, zarówno członkowie zespołu opiniującego, jak i Rada, przy dokonywaniu oceny kwalifikacji rekomendowanego kandydata, całkowicie pominęli treść objętych nimi zastrzeżeń. Uzasadnienie zaskarżonej uchwały nie odnosi się w ogóle do treści zacytowanych pism, które zostały dołączone do dokumentacji.

Odwołująca się złożyła ponadto zastrzeżenie, że uzasadnienie zaskarżonej uchwały uwzględnia zdecydowanie większą aktywność uczestnika postępowania. W uzasadnieniu uchwały KRS wymieniono kilka artykułów autorstwa tego kandydata. Zdaniem odwołującej się, nie jest to jednak bogaty dorobek naukowy i nie może mieć on dominującego znaczenia w sytuacji, gdy rekomendowany kandydat uzyskał negatywną ocenę kwalifikacji, w której zawarto szereg zastrzeżeń odnoszących się do warsztatu pracy sędziego, ostatecznie stwierdzając, iż opiniowany nie daje rękojmi należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...). Zdaniem odwołującej się, prowadzenie dodatkowej – poza orzeczniczą – działalności zawodowej powinno być atutem wyłącznie wówczas, gdy taka dodatkowa działalność nie rzutuje w żaden sposób na pracę orzeczniczą, będącej głównym i podstawowym obowiązkiem każdego sędziego. Odwołująca się zaznaczyła także, że powoływanie się na pełnienie w stosunkowo krótkim okresie czasu, już po dacie publikacji obwieszczenia o wolnym stanowisku (od września 2020 r.) funkcji wizytatora przez uczestnika postępowania nie może stanowić decydującej przesłanki, uzasadniającej wybór tego kandydata.

W konkluzji odwołująca się wniosła o uchylenie w całości zaskarżonej uchwały.

Odpowiedź na powyższe odwołanie złożył Przewodniczący KRS. W piśmie z 7 października 2021 r. wniósł on o oddalenie odwołania jako pozbawionego uzasadnionych podstaw.

W uzasadnieniu pisma Przewodniczący KRS zaznaczył, że zarzuty poniesione przez odwołującą się są nieuzasadnione, gdyż w przedmiotowym postępowaniu dochowano wszystkich wymagań proceduralnych. Nie naruszono również wskazanych w odwołaniu przepisów prawa materialnego.

Przewodniczący KRS podniósł, że żadne z kryteriów oceny kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, brane pod uwagę w postępowaniu przed Radą, nie ma charakteru decydującego. O przeprowadzeniu prawidłowej oceny zgłoszonych kandydatów decyduje bowiem ocena całościowa (kompleksowa), wynikająca z łącznego zastosowania tych kryteriów.

Zdaniem Przewodniczącego KRS, zarzuty odwołującej się nie stanowią udowodnienia naruszenia przepisów prawa, lecz są wyłącznie subiektywną polemiką z uzasadnionym rozstrzygnięciem Rady. KRS wypełniła bowiem nałożony na nią obowiązek wszechstronnego rozważenia sprawy i dokonała oceny obojga kandydatów, w tym odwołującej się, w oparciu o jasne i wskazane w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały kryteria. Dowodząc powyższego wskazano, że Rada uwzględniła: długość stażu orzeczniczego kandydatów (w tym na stanowisku sędziego sądu okręgowego), dodatkową aktywność zawodową – pełnione przez kandydatów funkcje administracyjne w sądownictwie i większe doświadczenie uczestnika postępowania w tym zakresie, pełnienie przez rekomendowanego kandydata funkcji wizytatora do spraw cywilnych. W ocenie KRS, powyższe okoliczności zdecydowały o uznaniu odwołującej się za kandydatkę, która nie spełnia w niniejszej procedurze konkursowej kryteriów wyboru w najwyższym stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej do powołania na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego.

W dalszej części pisma Przewodniczący KRS podniósł, że zaskarżona uchwała zawierała uzasadnienie, w którym wskazano kryteria, którymi kierowała się Rada w tej procedurze konkursowej. Pomimo stwierdzenia, że odwołująca się jest

bardzo dobrym sędzią sądu okręgowego, ostatecznie uznano, że jej kandydatura nie spełnia, ocenianych łącznie, kryteriów wyboru, wymienionych w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS – w stopniu wyższym niż kandydatura uczestnika postępowania, co w klarowny i jednoznaczny sposób wykazano w uzasadnieniu uchwały. Całościowa ocena spełniania przez odwołującą się wszystkich jednolitych, przyjętych przez Radę kryteriów, nie pozwoliła na przedstawienie jej kandydatury Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej. Przewodniczący KRS dodał również, że Rada jest wyposażona w prawo swobodnej oceny zgromadzonego materiału i możliwość nadania decydującego znaczenia określonym kryteriom ustawowym, w oparciu o które dokonuje wyboru. Jego zdaniem, w niniejszym postępowaniu nominacyjnym KRS, wbrew twierdzeniu odwołującej się, uwzględniła wszystkie jej udokumentowane kwalifikacje i osiągnięcia zawodowe. Całościowa ocena jej dotychczasowej drogi zawodowej dokonana została z uwzględnieniem wszelkich okoliczności tego konkursu. Rada, z uwagi na cel jaki ma spełniać uzasadnienie uchwały, nie ma możliwości szczegółowego omawiania wszystkich dokumentów znajdujących się w aktach osobowych kandydata, co nie oznacza wcale, że dokumenty takie są pomijane przy podejmowaniu konkretnej uchwały.

Odpowiedź na odwołanie złożył również uczestnik postępowania. W piśmie z 30 sierpnia 2021 r. wniósł o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie od uchwały KRS nr (...)/2021 z 10 czerwca 2021 r. wniesione przez odwołującą się jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Przed podjęciem rozważań co do zasadności odwołania należy zaznaczyć, że Sąd Najwyższy nie jest kompetentny do dokonania merytorycznej oceny słuszności uchwały wydanej przez KRS w zakresie zawartej w niej oceny poszczególnych kandydatów w danym postępowaniu nominacyjnym. Uprawnienie to przysługuje wyłącznie samej Radzie. Sąd Najwyższy jest jedynie uprawniony do weryfikacji, czy wydana przez KRS uchwała nie jest sprzeczna z przepisami prawa materialnego lub procesowego, zwłaszcza w zakresie przestrzegania reguł procedury jej podejmowania, związanych ze stosowaniem jednolitych kryteriów

oraz respektowania jednakowych zasad dostępu do służby publicznej i mogących mieć wpływ na wybór określonego kandydata (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z 25 lutego 2013 r., III KRS 95/13; z 25 stycznia 2016 r., III KRS 88/15; z 25 maja 2017 r., III KRS 11/17 i z 30 lipca 2019 r., I NO 31/19). Z oczywistych względów Sąd Najwyższy tym bardziej nie może decydować o obsadzie określonego stanowiska sędziowskiego (wyrok Sądu Najwyższego z 15 października 2014 r., III KRS 49/14).

Przepis art. 35 ust. 2 u.KRS zawiera katalog przesłanek, które Rada powinna uwzględniać przy wyborze kandydata, który uzyska jej rekomendację. Zgodnie z tym wyliczeniem, ustalając kolejność kandydatów na liście zespół kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia: 1) doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia; 2) opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że poza oceną kwalifikacji kandydatów żadna z powyższych przesłanek nie ma charakteru dominującego. Wszystkie przyjmowane kryteria są oceniane przez KRS całościowo – w sposób zbiorczy. Nie budzi również zastrzeżeń stanowisko, że każde postępowanie nominacyjne ma odmienny charakter, a Rada ma prawo indywidualnego ustalania, które z kryteriów zyska szczególne znaczenie przy wyborze rekomendowanych kandydatów. Co jednak istotne, zastosowane kryteria muszą być jasno określone, a poszczególne kandydaty zweryfikowane z zachowaniem zasad równości i obiektywizmu. W przeciwnym razie postępowanie prowadzi do naruszenia zasady równości, co musi skutkować uchynieniem zaskarżanej uchwały. Rozpoznając odwołanie od uchwały KRS, Sąd Najwyższy nie dokonuje porównania kandydatów celem stwierdzenia czy w rzeczywistości najlepszy z biorących udział w konkursie kandydat został rekomendowany Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej. Jego rolą jest jedynie ustalenie „czy uwzględnione przez Radę w danej procedurze nominacyjnej kryteria oceny zostały zastosowane w jednakowy sposób w stosunku do uczestniczących kandydatów” (wyrok składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 września 2019 r., I NO 102/19).

W niniejszej sprawie rację należy przyznać odwołującej się, że zaprezentowana przez Radę argumentacja, dotycząca zastosowanych kryteriów wyboru najlepszego kandydata na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...), może budzić uzasadnione wątpliwości co do transparentności zaskarżonego postępowania nominacyjnego oraz zastosowania przez KRS zasady swobodnej, a nie dowolnej, oceny zebranego w postępowaniu nominacyjnym materiału.

Z treści uzasadnienia zaskarżonej uchwały KRS wynika, że pomimo znaczących podobieństw w zakresie oceny kwalifikacji obojga kandydatów, Rada zmarginalizowała kwestię uzyskania przez uczestnika postępowania negatywnej oceny sędziego wizytatora, jak również braku poparcia Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...). Okoliczności te same w sobie nie przesądzają, co prawda, o słuszności decyzji o odmowie rekomendowania tego kandydata Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, jednakże wymagają dogłębnego wyjaśnienia dlaczego, pomimo ich wystąpienia, okazał się on lepszym kandydatem niż odwołująca się, wobec której takie zastrzeżenia nie zostały sformułowane. Wymóg ten znajduje potwierdzenie w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego. Przykładowo, w wyroku Sądu Najwyższego z 25 września 2019 r., I NO 72/19, wskazano, że „[w]obec zasadniczego braku hierarchii ustawowo przyjętych przymiotów, jakimi powinna odznaczać się osoba ubiegająca się o dane stanowisko sędziowskie, decydujące znaczenie ma ocena całościowa, wynikająca z łącznego zastosowania tych przesłanek. Z drugiej jednak strony, w sytuacji gdy wyboru dokonano pomiędzy uczestnikami postępowania o zbliżonych predyspozycjach do powołania na wolne stanowisko sędziowskie, konieczne staje się wyjaśnienie motywów, jakie decydowały o wyniku konkursu”. Analogiczne rozwiązanie przyjmuje się w przypadku tych kandydatów, którzy nie uzyskali poparcia środowiska sędziowskiego lub uzyskali mniejsze niż pozostali, nierekomendowani kandydaci. W taki przypadku musi być to wnikliwie i przekonująco uzasadnione dobrem wymiaru sprawiedliwości (tak np. wyrok Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2016 r., III KRS 88/15; wyrok Sądu Najwyższego z 26 marca 2019 r., I NO 10/19).

W niniejszej sprawie nie sposób uznać, że Rada w sposób uargumentowany i przekonujący wykazała, że uczestnik postępowania okazał się lepszym

kandydatem niż odwołująca się. Okoliczności przemawiające na jego niekorzyść – negatywna opinia sędziego wizytatora oraz brak poparcia Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) – zostały bowiem zaprezentowane skrótowo i potraktowane dość ogólnikowo. KRS, co prawda, wskazała, że uczestnik postępowania przedstawił swoje stanowisko wobec oceny kwalifikacji sporządzonej przez sędziego wizytatora, „które Rada wzięła pod uwagę i podzieliła”, jednakże nie ustosunkowała się gruntownie do podniesionych przez sędziego wizytatora poważnych zastrzeżeń, takich jak liczne i powtarzające się przypadki przewlekłości postępowania, wynikające z przyjętego modelu pracy, będącego głównie efektem sposobu przeprowadzania dowodu z opinii biegłych, wydawania spóźnionych zarządzeń, wielomiesięcznych odstępów czasowych między zarządzeniami o wyznaczeniu rozprawy a rozprawami (s. 71-75 Oceny pracy sporządzonej przez sędziego wizytatora). W konsekwencji również konstatacja, zawarta w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały, że negatywna opinia Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) jest „następstwem nieprawidłowej w zakresie wniosków końcowych oceny kwalifikacji” (s. 11), nie może być uznana za przekonujące uzasadnienie dla dokonanego przez Radę wyboru.

Braki te nie mogą być równoważone przez przywołanie innych okoliczności, które przemawiają na korzyść uczestnika postępowania (m.in. nagrody uzyskane w konkursach zorganizowanych przez Polską Sekcję Międzynarodowej Komisji Prawników). Doceniając prestiż uzyskanych nagród i wyróżnień, nie można jednak traktować ich jako substytutu przesłanek, o których mowa w przepisie art. 35 ust. 2 u.KRS. Skoro przepis ten stanowi o uwzględnieniu opinii kolegium właściwego sądu oraz oceny właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów, przesłanka ta nie może zostać uznana za nieistotną wobec innej, która z tego przepisu nie wynika. Sama w sobie może mieć oczywiście pozytywny wpływ na ocenę kwalifikacji kandydata, lecz nie może mieć pierwszeństwa przed kryteriami ustawowymi. Stanowiłoby to bowiem próbę obejścia prawa, poprzez nadanie priorytetu przesłankom pozaustawowym.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy uznać, że wyjaśnienia Rady, dotyczące okoliczności, które miały przemawiać za rekomendacją uczestnika postępowania, nie są wystarczające dla uznania, iż KRS dokonała wszechstronnego rozważenia

sprawy. Różnice pomiędzy kandydatami pozostają bowiem bardzo subtelne, a niejednokrotnie przemawiają na korzyść odwołującej się (np. większa ilość ukończonych studiów podyplomowych lub dłuższy staż orzeczniczy w sądzie okręgowym). Warto w tym miejscu zaznaczyć, że także w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się jednoznacznie, że „[n]ie można uznać, że sprawa została rozważona wszechstronnie, jeżeli z uzasadnienia uchwały nie wynika jednoznacznie dlaczego dokonano wyboru kandydata, który nie legitymuje się wymiernymi – lepszymi kwalifikacjami, czy poparciem kolegium i zgromadzenia danego sądu” (wyrok Sądu Najwyższego z 20 maja 2020 r., I NO 87/19).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie przepisu art. 398¹⁵ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS, orzekł jak w sentencji.